

Придружења фајловима

Мајк Мекбрајд
превод: Драган Пантелић

Придружења фајловима

Садржај

1	Придружења фајловима	4
1.1	Увод	4
1.2	Како користити овај модул?	4
1.2.1	Додавање новог МИМЕ типа	5
1.2.2	Уклањање МИМЕ типа	5
1.2.3	Уређивање својстава МИМЕ типа	5
1.2.4	Промена иконице	5
1.2.5	Уређивање образаца МИМЕ типова	6
1.2.6	Уређивање описа МИМЕ типова	6
1.2.7	Уређивање придружења програма	6
1.2.8	Угнежђивање	7
1.2.9	Трајне промене	7

1 Придружења фајловима

1.1 Увод

Један од најпогоднијих аспеката КДЕ-а је способност аутоматског поклапања фајлова са програмима који их отварају. На пример, кад кликнете на неки документ Калигриних Речи у менаџеру фајлова, КДЕ аутоматски покреће Калигрине Речи, учећавајући тај фајл тако да можете почети да радите на њему.

У горњем примеру, фајл Калигриних Речи је придружен програму Калигриних Речи. Придружења фајлова попут овог пресудна су за функционисање КДЕ-а.

По инсталирању, КДЕ аутоматски ствара стотине придружења фајловима за уобичајене типове података. Ова почетна придружења заснована су на често присутном софтверу и најчешћим корисничким поставкама.

Нажалост, КДЕ не може:

- да предвиди сваку могућу комбинацију софтвера и фајлова;
- бити спреман за формате фајлова који још нису измишљени;
- предвидети свачији омиљени програм за одређене формате фајлова.

У овом модулу можете променити актуелна придружења фајловима или додати нова.

Свако придружење фајловима памти се као МИМЕ тип (МИМЕ енгл. скр. за „вишенаменска проширења интернет поште“), који омогућава рачунару да одреди тип фајла без отварања и анализирања формата сваког посебице.

1.2 Како користити овај модул?

Модул можете покренути отварањем Системских поставки и избором Програми → Придружења фајловима у категорији Прилагођавање. Другачије, можете уписати `kcmshell5 filetypes` у терминал или К-извођач.

Придружење фајловима организована су у неколико категорија, у најмању руку то ће бити:

1. програм
2. аудио
3. слика
4. и-чвор
5. порука
6. вишеделни
7. текст
8. видео

Сва придружења фајловима сврстана су у једну од ових категорија.

Примедба

Међу овим категоријама не постоји функционална разлика. Замислићете су да вам помогну у организовању придружења фајловима, али ни на који начин не утичу на њих.

Категорије су набројане у оквиру Познати типови.

Двокликом на име категорије можете је истражити, погледати у њој садржана придружења фајловима. Под сваком категоријом добићете списак придружених МИМЕ типова.

Придружења фајловима

Савет

Можете и да потражите одређени МИМЕ тип, путем поља за претрагу Нађи тип фајла или образац имена изнад списка категорија.

Једноставно унесите прво слово МИМЕ типа који вас занима. Категорије се тада аутоматски проширују, приказујући само МИМЕ типове који садрже то слово.

Затим можете унети следећи знак, чиме ће МИМЕ типови бити додатно ограничени на оне који садрже оба знака.

1.2.1 Додавање новог МИМЕ типа

Када пожелите да у придружења фајловима додате нови МИМЕ тип, можете кликнути на дугме Додај.... Појавиће се мали дијалог, у коме из падајућег списка Група: бирате категорију, а име МИМЕ типа уписујете у поље Име типа:. Кликните на У реду да додате нови МИМЕ тип, или на Одустани да га одбаците.

1.2.2 Уклањање МИМЕ типа

Ако желите да уклоните неки МИМЕ тип, једноставно га изаберите једним кликом на његово име, па кликните на дугме Уклони. МИМЕ тип ће одмах бити обрисан.

Можете да уклоните само своје МИМЕ типове.

1.2.3 Уређивање својстава МИМЕ типа

Пре него што ћете му уредити својства, прво морате одабрати жељени МИМЕ тип. Прегледајте по категоријама до МИМЕ типа који желите, па једанпут кликните мишем на њега.

Чим изаберете МИМЕ тип, у прозору модула појавиће се тренутне вредности његових својстава.

Вредности су подељене на два језичка: Опште и Угнежђивање.

Опште

Под овим језичком стоје четири својства за сваки МИМЕ тип:

1. Иконица МИМЕ типа је иконица која ће бити видљива у Делфину или К-освајачу као менаџеру фајлова.
2. Обрасци имена фајла је образац претраге који КДЕ користити да одреди МИМЕ тип.
3. Опис: је кратак опис типа фајла. Служи само као подсетник кориснику.
4. Првенство позивања програма одређује који ће програми бити придружени датом МИМЕ типу.

Угнежђивање

Под језичком за угнежђивање можете задати да ли фајл треба приказати у оквиру прозора менаџера фајлова, или покретањем програма.

1.2.4 Промена иконице

За промену иконице једноставно кликните на дугме иконице. Појавиће се дијалога са свим расположивим иконицама. Кликните једанпут мишем на иконицу по избору, па на дугме У реду.

Придружења фајловима

1.2.5 Уређивање образаца МИМЕ типова

Поље Обрасци имена фајла одређује који ће фајлови бити укључени у овај МИМЕ тип.

Фајлови се обично бирају по суфиксу имена. На пример, фајлови који се завршавају на .wav звучни су фајлови у формату WAV, а они на .с програмски фајлови написани на Ц-у.

У ово поље унесите маску имена фајла.

Звездича (*) је цокерски знак који ће садржати готово свака маска МИМЕ типа. Потпуни опис цокера излази из оквира овог упутства, али је важно да знате да звездича (у овом контексту) „поклапа“ било који број знакова. На пример, *.pdf ће покlopити nekifajl.pdf, grafika.pdf и korisnik.pdf, али неће PDF, nekifajl.PDF или .pdf.

Савет

Веома је корисно задати више маске. Једну с малим словима, једну с великим, итд. Ово ће помоћи КДЕ-у у тачнијем одређивању типа фајла.

1.2.6 Уређивање описа МИМЕ типова

У поље Опис: можете унети кратак опис МИМЕ типа. Ово је етикета за ваше лакше сналажење, не утиче на понашање МИМЕ типа.

1.2.7 Уређивање придружења програма

Пет дугмади (Помери нагоре, Помери надоле, Додај, Уреди и Уклони), те падајући списак који набраја програме, користе се за подешавање програма.

Падајући списак набраја програме придружене одређеном МИМЕ типу. Редослед ставки у њим је битан: прво се покушава с програмом на врху, па са другим на списку, итд.

Примедба

Како сад то, више од једног програма по МИМЕ типу? Зашто је ово потребно?

На почетку смо рекли да КДЕ стиже са стотинама претподешених придружења фајловима. Реалност је, међутим, да сваки систем са инсталацијом КДЕ-а има различиту лезу програма. Уз више придружења по МИМЕ типу, КДЕ ће отвори фајл и када основни придружени програм није инсталиран.

Ево примера:

Типу фајла с МИМЕ типом pdf подразумевано су придружена два програма. Први је Окулар; ако Окулара нема на систему, КДЕ аутоматски покушава с другим програмом, Критом. Као што видите, овако ће КДЕ постојано гурати док ви додајете и уклањате програме.

Утврдили смо да је редослед важан. Можете га изменити једним кликом на програм који бисте да преместите, а затим кликом на Помери нагоре или Помери надоле. Ова дугмад померају тренутно изабрани програм нагоре и надоле кроз списак.

Нове програме списку можете додати кликом на дугме Додај. Појавиће се дијалог у којем бирате жељени програм за употребу с овим МИМЕ типом. Кад завршите, кликните на У реду и програм ће бити додат на списак.

Опције програма за одређени МИМЕ тип мењате тако што га изаберете са списка па кликнете на дугме Уреди.... Отвориће се нови дијалог са језичцима Опште, Дозволе и Програм. Под језичком Програм можете уредити поља Име:, Опис: и Коментар:, а у пољу Наредба: после наредбе можете употребити неколико местодржака који ће бити смењени стварним вредностима при извршавању програма:

- %f — једно име фајла

Придружења фајловима

- %F — списак фајлова (за програме који могу да отворе неколико фајлова одједном)
- %u — један УРЛ
- %U — списак УРЛ-ова
- %d — фасцикла фајла који се отвара
- %D — списак фасцикли
- %i — иконица
- %m — мини-иконица
- %c — наслов

Програм можете уклонити (чиме обезбеђујете да се никад не покреће уз овај МИМЕ тип) једним кликом на његово име, па на дугме Уклони.

Савет

Дугмад Помери нагоре и Помери надоле добро дођу да померите нежељене програме ниже на списку, пре него да их обришете са списка. Јер кад сте једном уклонили све осим жељеног програма, ако с њим нешто пође како не треба неће бити више ниједног програма за приказ датог типа докумената.

1.2.8 Угнежђивање

Ове поставке важе само у К-освајачу као менаџер фајлова, док Делфин не пружа угнежђене приказе и увек отвара фајлове у придруженом програму.

Кликом на језичак Угнежђивање добићете четири радио дугмета у групи Радња левим кликом (само у К-освајачу као менаџеру фајлова). Ово одређује како К-освајач као менаџер фајлова приказује изабрани МИМЕ тип.

Прикажи фајл у угнежђеном приказивачу

Ако је ово укључено, фајл ће бити приказан унутар прозора менаџера фајлова.

Прикажи фајл у издвојеном приказивачу

Ово ће проузроковати отварање засебног прозора за приказивање овог МИМЕ типа.

Користи поставке групе „application“

Ово задаје да се за МИМЕ тип користе поставке групе којој припада. На пример, ако уређујете аудио МИМЕ тип, користите се поставке за групу аудио.

Питај да сачуваш на диск (само у К-освајачу као прегледачу)

Ова поставка важи само за К-освајач у режиму прегледача, и одређује да ли приказује фајл у угнежђеном приказивачу или вам нуди да сачувате фајл на диск.

Испод овога стоји падајући списак Првенство позивања сервиса.

Док сте у менаџеру фајлова попут Делфина или К-освајача, ако кликнете десним дугметом миша појавиће се ставка Отвори помоћу.... У менију под њом дају се програми као на овом списку, истим редоследом.

За промену редоследа можете користити дугмад Помери нагоре и Помери надоле.

1.2.9 Трајне промене

Пошто завршите са изменама МИМЕ типова, можете кликнути на Примени да измене учините трајним, задржавши се притом у овом модулу.